

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Prehľad zmien v legislatívnom prostredí s dopadom na malé a stredné podniky

INFORMAČNÝ MATERIÁL PRE
PODNIKATEĽOV

Slovak Business Agency |

www.monitoringmsp.sk |

Aktualizácia k 30.06.2024

Prehľad zmien v legislatívnom prostredí s dopadom na malé a stredné podniky

Cieľom tohto dokumentu je informovať širokú podnikateľskú verejnosť o aktuálnych zmenách v legislatíve upravujúcej podmienky podnikania v Slovenskej republike, najmä s ohľadom na malé a stredné podniky (MSP). Dokument reflektuje najmä na zmeny prijaté za predchádzajúci štvrtrok, ale sú v ňom uvedené aj informácie o predpisoch, ktoré boli prijaté v skoršom období a ktoré v dohľadnej dobe iba nadobudnú účinnosť. Informácie v dokumente sú radené chronologicky podľa ich publikovania v Zbierke zákonov.

© SBA, Bratislava, 2024

Materiál bol vypracovaný na základe právneho stavu k 30.06.2024

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto brožúry nesmie byť reprodukováná, uchovaná v rešeršnom systéme alebo prenášaná akýmkoľvek spôsobom, vrátane elektronického, mechanického, fotografického alebo iného záznamu alebo akýmkoľvek systémom na ukladanie a vyhľadávanie informácií, bez predchádzajúcej dohody a písomného povolenia autora.

Neprešlo jazykovou úpravou.

Prehľad novelizovaných legislatívnych predpisov v sledovanom období

	Novelizovaný predpis	Názov legislatívneho predpisu	Pozn. ¹
1	Zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní	Zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní	1
2	Zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov	Zákon č. 530/2023 Z. z. ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšením stavu verejných financií	2
3	Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách	Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách	1
4	Zákon č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov	Zákon č. 93/2024 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2023 Z. z. a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	2
5	Zákon č. 280/2017 o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov	Zákon č. 103/2024 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov	2
6	Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve	Zákon č. 105/2024 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2
7	Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	Zákon č. 120/2024 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2

¹ Poznámka: charakter novelizácie: 1 - priama úprava zákona, 2 - komplexná úprava viacerých zákonov.

8	Zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov	Zákon č. 125/2024 ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2

ZMENY V LEGISLATÍVE S NADOBUDNUTOU ÚČINNOSŤOU V 2.Q 2024 (01.04.2024 - 30.06.2024)

Informácie o zákone č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 200/2022 Z. z.	27.04.2022	01.04.2024

Bol prijatý nový zákon, ktorý má nahadiť zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon). Cieľom nového zákona je najmä **elektronizácia a digitalizácia dát v tejto oblasti zriadením nového informačného systému, ako aj zjednodušenie a zrýchlenie procesu územného plánovania** (zrušenie konceptu, neprerokovávanie zadania, harmonizácia s procesmi posudzovania vplyvov na životné prostredie).

Na základe prijatého zákona sa zavádzajú **nové elektronické procesy územného plánovania** v jednotnej metodike a v jednotnom informačnom systéme územného plánovania a výstavby Urbion, ktorý bude uchovávať a zverejňovať relevantné údaje a informácie.

Verejná časť informačného systému bude obsahovať územnoplánovaciu dokumentáciu, informácie o území poskytnuté orgánmi územného plánovania na zverejnenie, rozhodnutia a záväzné stanoviská orgánov územného plánovania a vybrané údaje rozhodnutí a opatrení stavebných úradov.

Informačný systém bude podľa príslušných oprávnení prístupný pre všetkých účastníkov územného plánovania a konania pri výstavbe a bude poskytovať potrebné služby pre jednotlivé fázy územného plánovania, výstavby a prevádzky stavieb.

V súlade so zákonom sa zriaďuje aj nový **Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR** ako ústredný orgán štátnej správy pre územné plánovanie, výstavbu a vyvlastnenie, ktorý bude centrálnie riadiť aj povoľovanie stavieb a bude vydávať stavebné povolenia. K stavebným povoleniam budú môcť obce vydávať stanoviská. Hlavnou úlohou Úradu pre územné plánovanie a výstavbu bude obstarávať Koncepciu územného rozvoja Slovenska a vystupovať ako koordinátor jednotného postupu a procesov územného plánovania prostredníctvom metodických usmernení. Zachované ostávajú doterajšie stupne jednotlivých územnoplánovacích dokumentácií a dopĺňa sa **nový typ územnoplánovacej dokumentácie - územný plán mikroregiónu**.

Územný plán mikroregiónu bude schvaľovať samosprávny kraj spolu so všeobecne záväzným nariadením, ktorým sa bude vyhlasovať jeho záväzná časť. Osobitný režim bude mať hlavné mesto Bratislava a Košice vo forme metropolitného územného plánu s osobitnou metodikou.

Informácie o zmene a a doplnení zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov

číslo novely	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 530/2023 Z. z.	19.12.2023	01.04.2024

Na základe prijatej novely zákona sa zvyšujú sadzby súdnych a správnych poplatkov. **Za prvozápis do Obchodného registra SR sa budú po novom platiť nasledovné poplatky:**

- prvozápis akciovej spoločnosti **550 eur (pôvodne 375 eur)**,
- prvozápis iných právnických osôb **220 eur (pôvodne 150 eur)**,
- pri zápise zmeny právnej formy obchodnej spoločnosti sa bude platiť **220 eur (pôvodne 165 eur)**,
- pri zmene alebo doplnení údajov do obchodného registra bude poplatok vo výške **50 eur (pôvodne 33 eur)**.

Poplatok pri elektronických podaniach do elektronickej schránky, elektronických podaniach prostredníctvom jednotného kontaktného miesta alebo poštou budú vo výške 50 % zo sadzby poplatku, ktorú ale bude možné **po novom znížiť nie najviac o 70 eur, ale najviac o 50 eur.**

- Pokiaľ sa zaplatí vyšší poplatok, ako sa mal zaplatiť, **preplatok sa vráti, no len v prípade, že prevýši sumu 2,50 eur (pôvodne 1,70 eur).**
- **Za výpis z registra trestov**, ktorý je často potrebný pri rôznych úkonoch, pri zapájaní sa do projektov či žiadaní o finančnú podporu, **bude poplatok zvýšený o 2 eurá, teda zo 4 na 6 eur.**

Informácie o opatrení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách

Číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 73/2024 Z. z.	04.04.2024	01.05.2024

Na základe prijatého opatrenia sa zvyšujú sumy základnej náhrady za používanie **cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách**. Ide o nárokovú náhradu pre zamestnanca vyslaného na pracovnú cestu. **Suma základnej náhrady za každý 1 km jazdy sa zvyšuje nasledovne:**

- **jednostopové vozidlá a trojkolky je 0,075 eura (pôvodne 0,071 eura)**,
- **osobné cestné motorové vozidlá je 0,265 eura (pôvodne 0,252 eura)**.

Zároveň sa **zrušuje Opatrenie č. 247/2023 Z. z.** o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Číslo novely	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 93/2024 Z. z.	18.04.2024	15.05.2024

Na základe prijatej novely zákona sa **zákon o ochrane hospodárskej súťaže upraví v súlade s európskym nariadením o spravodlivých a súťažeschopných trhoch digitálneho sektora** (Digital Markets Act, DMA).

Cieľom nariadenia je doplniť presadzovanie práva hospodárskej súťaže na digitálnych trhoch. Nariadenie ustanovuje podmienky, na základe ktorých môžu byť **prevádzkovatelia určitých online platforiem kvalifikovaní ako tzv. strážcovia prístupu (gatekeepers)**. Medzi ne patria veľké digitálne platformy poskytujúce služby. Európska komisia (EK) vlni v septembri na základe DMA určila šiestich strážcov prístupu (spoločnosti Alphabet, Amazon, Apple, ByteDance, Meta a Microsoft).

Nariadenie DMA ustanovuje súbor povinností, ktoré musia strážcovia prístupu dodržiavať vrátane zákazu správať sa určitým spôsobom. Návrh zákona má reflektovať zmeny v povinnostiach Protimonopolného úradu SR, ktoré prináša nariadenie DMA.

Nariadenie DMA okrem iného zavedie aj povinnosť odstraňovať nelegálne príspevky a obmedziť šírenie dezinformácií či zneužívanie osobných údajov.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov

Číslo novely	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 103/2024 Z. z.	30.04.2024	17.05.2024

Na základe prijatej novely zákona sa **poskytne poľnohospodárom pomoc vo forme návratnej finančnej výpomoci za zvýhodnených podmienok na preklopenie obdobia do vyplatenia priamej podpory**. Poskytnutá bude prostredníctvom Slovenskej záručnej a rozvojovej banky (SZRB).

- Na účely preukázania splnenia podmienok je poľnohospodár alebo obhospodarovateľ lesa povinný predložiť ministerstvu financií a Slovenskej záručnej a rozvojovej banke nimi požadované doklady.
- Postup poskytovania návratnej finančnej výpomoci, technického zabezpečenia a ďalšie podmienky ešte upraví zmluva medzi ministerstvom financií a SZRB.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Číslo novely	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 105/2024 Z. z.	30.04.2024	17.05.2024

Bola prijatá novela zákona, ktorá má zabezpečiť transpozíciu smernice EÚ o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov, **tzv. ESG vykazovanie**. Cieľom novely je zlepšiť kvalitu, porovnateľnosť a spoľahlivosť informácií, ktoré sa majú uvádzať v osobitnej časti výročnej správy vybraných účtovných jednotiek v rámci vykazovania informácií o udržateľnosti, čím sa má napomôcť investorom a iným používateľom týchto informácií lepšie porozumieť rizikám a

príležitostiam účtovnej jednotky pri jej prechode na zelené hospodárstvo. **ESG vykazovanie sa bude týkať spoločností, ktoré splnia aspoň dve z troch podmienok:**

- **obrat nad 50 mil. EUR,**
- **majetok v hodnote 25 mil. EUR**
- **počet zamestnancov nad 250**

Výnimku z ESG vykazovania má dcérska firma niektorej spoločnosti z EÚ. **Spoločnosť s povinnosťou ESG vykazovania je povinná zabezpečiť, aby informácie o udržateľnosti vo výročnej správe overil štatutárny audítor.** V súvislosti s tým, sa mení zákon o štatutárnom audite, kde sa upravujú požiadavky týkajúce sa odborných znalostí štatutárnych audítorov, organizácie ich práce, podmienok na poskytovanie uistenia v oblasti vykazovania informácií o udržateľnosti vrátane výkonu dohľadu nad ním.

Novela upravuje tiež veľkostné kritériá pre mikropodniky, malé, stredné a veľké podniky alebo skupiny platné v EÚ. Vybrané podmienky, ako suma majetku alebo čistý obrat sa zvyšujú o 25 %, aby zohľadnili infláciu za uplynulé roky. Firmám sa tak umožní využívať upravenú sumu kritérií a nepodliehať prísnejším požiadavkám, ktoré sa vzťahujú na väčšie účtovné jednotky.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Číslo novely	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 120/2024 Z. z.	14.05.2024	01.06.2024

Bola schválená vládna novela zákona, cieľom ktorej je v súlade so smernicou EÚ, **zlepšiť ochranu zdravia zamestnancov pri práci s reprodukčne toxickými faktormi.** Reprodukčne toxické faktory patria medzi látky, ktoré môžu mať vážne a nezvratné účinky na zdravie zamestnancov.

- **Zoznam faktorov práce a pracovného prostredia, pri expozícii ktorých je zamestnávateľ povinný viesť a uchovávať evidenciu zamestnancov vykonávajúcich prácu zaradenú do druhej kategórie, tretej kategórie alebo štvrtej kategórie je doplnený o reprodukčne toxické faktory.**
- **Upravuje sa tiež frekvencia výkonu lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci u zamestnancov vykonávajúcich prácu s expozíciou karcinogénnym faktorom, mutagénnym faktorom alebo reprodukčne toxickým faktorom zaradenú do druhej kategórie raz za tri roky.**

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Číslo novely	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 125/2024 Z. z.	14.05.2024	07.06.2024

Bola schválená vládna novela zákona, ktorou sa **pre zdravotníkov z cudziny rozširujú spôsoby preukazovania ovládania štátneho jazyka,** aby sa ľahšie mohli zaradiť do systému poskytovania zdravotnej starostlivosti. Upravuje sa aj celý proces posudzovania a overovania ovládania štátneho jazyka Ministerstvom zdravotníctva SR, primerane odborným pracovným činnostiam, ktoré bude cudzinec v zdravotníctve vykonávať.

Ovládanie štátneho jazyka bude možné preukázať aj dokladom o postavení Slováka žijúceho v zahraničí. Pomôže to zdravotníckym pracovníkom - Slovákom žijúcim v zahraničí, ktorí chcú pracovať v slovenských nemocniciach, aby nemuseli absolvovať overovanie ovládania slovenčiny.

Novela zákona zároveň umožňuje študentom vybraných odborov stredných zdravotníckych škôl a vysokých škôl zamestnať sa u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti už počas nadchádzajúcich letných prázdnin po absolvovaní minimálne prvého ročníka štúdia. Budú môcť pracovať ako sanitár, praktická sestra - asistent alebo zubný asistent. Toto opatrenie pomôže zdravotníckym zariadeniam v období čerpania letných dovolení zmierniť výpadok zamestnancov a posilniť zabezpečenie poskytovania zdravotnej starostlivosti žiakmi stredných zdravotníckych škôl a študentmi vysokých škôl.

Zároveň novela **zjednodušuje a odbyrokratizuje** zaradovanie zdravotníckych pracovníkov do špecializačného štúdia, vrátane rezidentského štúdia. Rezident bude počas štúdia zamestnancom ústavného alebo ambulantného zdravotníckeho zariadenia. Po jeho úspešnom ukončení sa môže zamestnať v ambulancii alebo ústavnom zdravotníckom zariadení. Pomôže to napríklad primárnym pediatrom, ktorých máme akútny nedostatok, takýmto spôsobom si vychovávať svojich nasledovníkov.

Absolventovi rezidentského štúdia sa umožní v 5-ročnom období poskytovania zdravotnej starostlivosti získať nadväzujúcu špecializáciu alebo certifikovanú pracovnú činnosť, ktorej doba získavania bude započítaná do tohto obdobia.